

DEBRECZEN. POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 ft. — 6. Negyed évre 2 ft. 50 kr. Fél évre 5 —. Egy évi száma — 10.

Előfizetheti helyben:

TELEDDI K. LAJOS 44. OSÁTHY KÁROLY Könyvtárosokéban a szerkesztőnél. — Reviziót a postahivatalon át.

Hirdetési díj:

Ötásbász petisórt 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt 1000 szavú hirdetések, alkuszeriat a legolcsóbb árért. Bélyegdíj: minden belvitartás külön 30 kr.

Felhívás Debreczen város és vidék lakóihoz.

Még a gondviselés kegyelméből nagy számmal vagyunk, akik élő tanuló szereplünk azon borzasztó katasztrófából, amely a gyászosan lezajlott önévédelmi harcok után a magyar nemzet véres küzdelmeit követte. Még tisztán emlékeztünk azon vad muszka hordákra, melyek a magyarok hazájának földét összebarangolták, és a hitszegő, áruló beszüllöttek armányának hozzájárultával, összetörték mindent, min e nemzet szent imádatát függött. Omlott a nemzet legjobb fiainak vére patakként a szőlős szabályok ezreinek csapásai alatt, s midőn a szabadság sírját a zsarnok ezimborák azon idők szerint behantolták, megraggyant a hőhérok pallosa és a nemtelen bosszútól lihegő idegen hóhér szereplései alatt, a magyar nemzet legdicsebbjeinek fejei porba hullottak.

Nem találta többé a magyar honát a hazában, futni kényszerült, mint üldözött vad, erdők rejtetegébe és barlangok sötét homályába.

Annak az Európának, amely most egy márknyi szláv elem vétkes lázadás alkalmából a harci véres jelenetek felett, a legnagyobb mérvben szelvelgi egy szánó szív humánus érzelmeit, annak az Európának nem volt egy szava sem arra nézve, hogy az elhunyt harci zaj után megállj parancsot volna a gyáva bosszu gyilkoló fegyvernek.

A magyar nemzet könyvét letérteni, sebit bekötözni nem nyult ki kar, a „szerszél felebarátodat, mint temmagadat”, szent vallás elveket valló keresztény népek és nemzetek között, és csak akkor állott be a gyilkolás szörnyen pusztító mozgalmá, mikor az öldöklő karok fáradtan maguktól lehanyatlának.

A nagy Pontus partinál, a cyprusok illatos árnyában él egy nemzet, egy pogányok csufolt nemzet, mely a nagy világon egyedül tárta ki ölelő karját a büdös büdös magyarnak. A török nemzetet értem, mely dacára annak, hogy haddal fenyegettetett, nemese köblére oltat azokat, kiknek nemzetük fiaik közül nem volt többé hely, hova fejüket lehajtanak.

A török nemzet uraim és hölgyeim hazát adott a hontalan büdösönök ruhát, a meztelennek, kenyeret az éhezőknek, és biztos menhelyet, hová nem érhetett el az üldözönek vértől párolgó dardája, türe. Most ez a nemese és nagylelkű nemzet, miként mi egykor, önévédelmi küzdelemben vívja a harcok legkeserűbbjét, s egykori szabadságunk elgázolója gonosz mesterséggel zúditja ellene, százféléből a lázadások fergeteit, melynek következtén bár győzelem követte ezidegi fegyvereknek küzdelmeit, de hull fiainak vére, s a diés harcokban mindennap cserével szaporodik sebesült vitézeinek száma.

Uraim és hölgyeim! A magyar nemzetnek nincs több rokona, nincs több testvére a földön, csak a török, lépjünk ki hát egyszer a retentő közömbösség fu-lasztó légköréből, és közelítsünk a rokon, a testvéri szeretet oltárához, letévén arra gazdag és szegény tehetsége szerinti bármilyen csekély ajándékait.

A déli határszélén ezrek táplálnak az irántunk ellenséges érzelmű szláv mence-

külték, keserves keresményeinkből min mennyit tehetünk jelenben egyebet, mintha a teljes rokonszenyünket bíró török sebesültek javára meghozzuk filléreinket és rongyainkat. Az a jó szívet nyújtott fillér, leróvja, részben a tartozó hátát és az a vászondarab, mit magyar nő keze nyújt a szenvedő bajnok sebére, már származásánál, eredeténél fogva enyhítő balszamként hat a sebekre és az a tudat, hogy azt egy testvérkéz nyújtja, nagyon megnyugtató, nagyon vigasztaló.

A legesekélyebb adományt, pénzt, megien meguntta saját szerencséjének változatlanságát. Garibaldi is öröm, csodat és sikerek között vonult caprai magányába. — Kossuthnak nagyságából a szerencsétlenség és szenvedés veték ki a tetemesebb osztályrészt. Ideáljai nem valósultak és a dolgok rendjével Magyarorszában ő magát a legnagyobb ellentétben érzi. De ő nem vergődik a bukott lángelmék kétségbeesett erőlködésében, hogy az elűnt hatalmat és szerencsét visszahódítsa. Megnyugodva abban, hogy elveinek és álláspontjának igazolását megfogja hozni a történelmi események logikája, teljesen kivevőzt a szemlély törökerekből. Miután egy országot kormányzott és az egész művelt világ előtt a legnagyobb szónoki sikereket aratta, most a természet kutatásába mélyed, tudományos gondossággal ápolja kertjének virágait és meglátó gyöngöcséggel ügyel házi állataira.

— A képviselőház az „E” értesülése szerint, november hó 8-kán vagy 10-kén fog összejönni.

— A pénzügyminiszter írja az „N. H.” közzétett utasítását az adókiegészítésre, mely a kiveréshez szükséges adatok mielőbbi beszerzésére, hogy az 1877-ki adókiegészítési munkálatok már novemberben kezdetüket vehessék, s a jövő évtől kezdve mindenki már az év elején tudomására bírhasson az általa fizetendő adó mennyiségének.

— A törökök halála Magyarországon iránt. Konstantinápolyból a „K. Népe”-nek következőket sürgönyözik: A magyar nemzet rokonszenyi nyilatkozatai nagy hatást gyakoroltak a szultánra és a török kormányra. Midtát pasa azon van, hogy a magyarok rokonszeny viszonyoz-tassék. Azt terveik, hogy mindazon tárgyat, melyeket a törökök Magyarországon elfoglaltak u, m. az összes Corinák, fegyverek, műkiesek stb. a magyar nemzeti intézetnek ajándékoztassanak.

— Becsi tudósítónktól írja a „B. N.” késő esti órákban kaptuk a következő tudósítást: Politikai köröknek nyugalmát a miniszterelnök tegnapi válasza zavartatta. Ritkaság nálunk a politika világában ilyen izgatottságot látni. A képviselők körében jönnek, mennek, tanácskoznak s a kormány ellen eles kifakadásokat hallunk. A kormány válasza általában kedvezőtlenül fogadtatott. A közvélemény roszalás lépten nyomon haladni. Sokan Andrassyra hátráltak a felőseget egy a válasz tartalmaért, mint a válasz hangjáért, mi azonban helytelen. A kormány tagjai a bizottságokban igyekeznek a kedélyeket lecsillapítani. A városban már annak is hire futot, hogy a kormány legfő mondani. Ez mindenesetre korai hír. Tény az hogy a hangulata igen izgatott. Ha a megnyugtató fölvilágosítás elmarad, igen zajos ülésre van kilátásunk s ez esetben a parlament válságot aligha fogunk kikerülni. Ma a pártok érkezelteket tartanak s a kormány valószínűleg nyilatkozni fog.

— Több közlemény. — (Folytatás.) A természet bámulatos kedvezéssel volt iránta és teljesen megvonta őt nagy fizikai előnyök és szellemi tehetség birtokában. — Mintha öröme telt volna dísz művésben, melylyel saját rendez mértékét annyira meghaladta. Azok kik egy mint én, csak a mai Kossuthot ismerhetik, valóban szerencsésének érezhetik magukat őt meg olyanok találni, hogy teljesen megérthetik a hódító büverőt, melyet szónoki egyénisége arányaira gyakorolt. És kibem nem emelkednek még a tisztelet, kit ne ragadna meg a csodat érzése, ha a multból áthozott óriási név s a változatlan szellemi hatalom mellett, melyek Kossuthot jelenben csak egy, mint bármikor a vezérlő tevékenység és a legnagyobb hivatás terére utalja, ő benne,

Látogatás Kossuth Lajosnál.

— Több közlemény. — (Folytatás.) A természet bámulatos kedvezéssel volt iránta és teljesen megvonta őt nagy fizikai előnyök és szellemi tehetség birtokában. — Mintha öröme telt volna dísz művésben, melylyel saját rendez mértékét annyira meghaladta. Azok kik egy mint én, csak a mai Kossuthot ismerhetik, valóban szerencsésének érezhetik magukat őt meg olyanok találni, hogy teljesen megérthetik a hódító büverőt, melyet szónoki egyénisége arányaira gyakorolt. És kibem nem emelkednek még a tisztelet, kit ne ragadna meg a csodat érzése, ha a multból áthozott óriási név s a változatlan szellemi hatalom mellett, melyek Kossuthot jelenben csak egy, mint bármikor a vezérlő tevékenység és a legnagyobb hivatás terére utalja, ő benne,

Adj hátát Istennek Gerda, hogy mi e veszélyes órvényből, melybe már-már bele sodortatánk, még ideje korán kiszabaditattunk; ideje korán! — mielőtt egy ballépés lehetlenné nem tévő már számokra visszalépni, férjed szemébe ismét tisztán föltekintethi s Alva nemes önfeloldozó ajánlatát még elfogadhatni. Egy óra múlva a tennagad által rendezett ritkos „légyott” — — — ki tudja hová vezetett volna!

— Annyi nyugodt lemondást, annyi bölcsési felülemelkedést, egyszerűséget, igénytelenséget és önmegtagadást találunk? A nagyoknak élet ritkán van ugy alkotva. — hogy az óriás viharok és a balsors földözései után esendes nyugalom következhessek. A kik a bércekek terején fergetegekkél küzdöttek, nem tudnak alászállani a völgyek kunyhói közé, hogy békét és megnyugvást találjanak. — Még egy Washington is csak oly kevésbé példa, mint Sullá. Amaz* befejezte a feladatot, melyet az állam róla bízott és önelégületen tétérhet az ekéhez. Ezt siker követte minden tényében, jóllakott díszeséggel, vérről és hatalommal, miglen meguntta saját szerencséjének változatlanságát. Garibaldi is öröm, csodat és sikerek között vonult caprai magányába. — Kossuthnak nagyságából a szerencsétlenség és szenvedés veték ki a tetemesebb osztályrészt. Ideáljai nem valósultak és a dolgok rendjével Magyarorszában ő magát a legnagyobb ellentétben érzi. De ő nem vergődik a bukott lángelmék kétségbeesett erőlködésében, hogy az elűnt hatalmat és szerencsét visszahódítsa. Megnyugodva abban, hogy elveinek és álláspontjának igazolását megfogja hozni a történelmi események logikája, teljesen kivevőzt a szemlély törökerekből. Miután egy országot kormányzott és az egész művelt világ előtt a legnagyobb szónoki sikereket aratta, most a természet kutatásába mélyed, tudományos gondossággal ápolja kertjének virágait és meglátó gyöngöcséggel ügyel házi állataira.

Annyi áll, hogy Kossuth megpillantása rögtön a nagy ember benyomását kelti föl bennünk. A természet nem ismer ugyan e tekintetben semmi szabályt, gyakran a legkifejezőbb arczok mögött is kevés lehet a szellemi tartalom és tapasztalhatjuk azt is, hogy a leggyönyörűbb edény szing tele lehet a lélek nagy tulajdonságainak mézével. De azt hiszem, semmi sem tehet oly arányos hatást jellelkünkre, mint amaz, ugyszólván a természet által alkotott szobrok, melyeknek egész alkant kifejezéstre jut a művész ihlete, s a melyek vonásait ut szárazik a halhatatlan gondolat. Egy ilyen előszobor Kossuth Lajos. De ő teljes mértékben bír azszal a tulajdonsággal, mely által a nagyságot, az észak hódító erejét kifejező élő arczok annyira különböznek a genitnusk kő és márvány alkotásaitól — azszal a csodálatos érzékenységgel, mely a léleknek legkisebb gondolatait — a kedélynek pillanatnyi hullámvetését oly teljesen vissza tudja tükrözteni az arczon, hogy azt hihetünk, minden vonás s minden izom egyformán képes ugyanazon szolgálattal megtenni, melyre más közönséges embereknél csak bizonyos mérv bír rendeltetéssel.

Mikor a fogadtatás első pillanatában kifejezhettem a szándékot, mely az ő esendes magányának megzavarására vezetett, a széles, gondolkodó homlok a szemlődök biztos ivetete, a tartásban a méltóság, az arczban az előkelő nyugalom együtt a jószág és szilvelésséggel; egy ókori bölcs vagy egy pártirreállnak képét látszó felidény bennem. — De nagyon nehéz volna kifejezni, hogy mennyit nyer ez a kép, ha élénk beszédbe kezd és gondolatainak szabad nyilatkozást enged. Valóban leirhatatlank kell mondanom azt az erőt, a gazdagságot és változatoságot, mely szemében és hangjában uralkodik.

Végtelen kedélyesség, vegyest a jóakaró gunnyal sugartottak előttem a kék szemekből, miáltal nézetet az emberekről és dolkokról kifejezte. Ha a pillanatra a méltatlankodás érzete tört ki belőle, megdöbentem a rohamos fonségem, melylyel szeméi villamokat szórtak. Es ha beszéd közben valamely fájdalmas hurt érintet vagy saját megjegyzésein hazánk viszonyairól kellemetlenül hangzóttak, hirtelenül méla gyszál üt szememben, és majdnem könyök fátyalon át tekintet meverem maga elé a levegőbe. — Nap és felhő, tiszta és sötét órvény válaokoztak a szemekben, melyek a szellem trónusát mutatták.

— Mezey Ernő. (folyt. köv.)

Színészet.

— Szombaton és vasárnap, okt. 28 és 29-én adott szinpadunkon: „200 év múlva, vagy a nő emancipáció kora.” bohózat 3 szakaszban, írta Balázs Sándor. Kíváncsisággal vártuk e drab első előadását, melyre a közönség figyelmét lapunk útján is felhívtuk, mert azt hitük, hogy Balázs Sándornak írói neve elég biztosíték arra nézve, miszerint egy elottunk bár ismeretlen, de látatlanban is sokat ígérő című szindarabjára, a színházlatogató közönség figyelmé előré felhívassék.

Fájdalom csalatkozunk! Nem akarunk ezáltal levonni a derék író tehetségéből. — hiszen minden nem sikerülhet, s Balázs Sándornak kétségteletlenül vannak jó darabjai is. De a részrehajlatlan igazságunk tartozunk azszal, miszerint kimondjuk, hogy e darab ferczmű, s egyáltalában nem érdemi meg a farsadást, hogy az szinrehozassék, és nem érdemes arra, hogy az egy mértő közönségnek adassék elő.

A darab olyan, miszerint a leggondosabb vizsgálódás dacára sem lehet meghatározni, hogy a színművek melyik fajához tartozik? A bohózatnál sokkal höhöbb, s a cselekmény egyéské benne alig található fel.

Magában véve az alapszeme (ha ugyan annak nevezhető) kidolgozása is el van tévesztve. A nő önbűbes 200 év múlva sem süllyedhet olyan alantas fokra, a miképen az e darabban fel van tüntetve. A nő férfi ruhában jár, a férfi pedig tunikában; a nő udvarol a férfinak, s a férfi szemérmes arczot ölt s lesütli szeméit; a nő a moralitás köntösét levette, az immoralitás sikamlós terére lép (ami szinpadon meg nem engedhető) s kétségkívül azt eredményezi, hogy a közönség azon részénél, mely a művészetnek emelt csarnokban művészetet vár: visszatesztészt szül.

Boeánatot kértünk, de a civilizáció folytonos haladása nem ronthatja meg annyira a társadalmat, hogy annak addigi vívmányai nemcsak veszélyeztetve — de teljesen tönkretéve legyenek.

Más, egészen más hivatása lesz a női nemnek az emancipáció korában, midőn elfogja vetni magát a nagyravagyvást, a hiuságot, s épen nem a ruhavisélet megsejtésében, szenevedélynek visszasz kitéjesítésében fogja fonsóséget érvényesíteni akarni, hanem igenis az emberiségek anyagi, értelmi és különösen erkölcsi fejlődés szempontjából kiindulva, oda fog törekedni, hogy a társadalmunk olyan hasznos tagja legyen, hogy szellemi fonsósége mellett a férfi szabadságát ép úgy biztosítva lássa, — valamint ma; az életben és házi körében esakis egy leand boldog.

Nem kívánhatjuk tőlünk senki, hogy a darab meséjét leirjuk, nem érdemes reá, s irányára nézve szerző is sokkal háládatosabb dolgok kövél el, ha a nőket az egyes pályákon állítja élénk oly visszasz alakban, hogy elérje a csejt; a komikumok, legpedig mosoly önkéntelenül csak azért jött ajkunkra, mert azon működő tagok kiket különben nadragban látunk játszani, ma tunikában és uszalyos ruhában bizonyították be azt, hogy nem szükség elmenai Sár-Bogárdra komédiát látni.

Egyébiránt e darab páratlan valami: nem találunk az összes szinrodalomban olyan műre, mely nem a multban, hanem a jövőben szerepeljen. Ez az; s így az egyes alakok, esakis ideálissak lehetnek, s szinpadra nem alkalmasak. Szöjünk-e valamit a játékról is? Feleslegesnek tartjuk. Mi semmi gyönyörűséget nem találunk abban, ha egy férfi nőrúhába öltözve hajlong s uszalyát lábaival ide-oda veti; viszont ha egy nő megsejtédi a fiatalember arczát. Kimondjuk azonban, hogy a közönség izlése az ilyen kísérletek által teljesen megrontatik, s nem fogunk esudálkozni azon, ha majd valamely komolyabb darabra zsufolva lesz a színház — ürességgel.

— A MAGYAR FÖVÁRSBÓL. A Szerbiába utazott orosz tiszték közül többen érkeztek már vissza, részint épen, részint sebesülten. — Ugy látszik, hogy megfélemlették a nizam kardjától. A nemzeli színházban legközelebb adtak elő a korán elhunyt, genialis francia zene-

szerző Bizet György „Carmen” című dalművét. Ilyes Balint ref. lelkész, ki egyszersmind jó költő is legközelebb sőt alá rendezi összes költeményeit Baró. Eötvös Huszár Adolf már elkészült. A fővárosban a mult hónapban 150 esketés fordult elő. Dudas András nevű köcsist egy lövő mellbe rugta, hogy sértülése következtében meghalt.

Irodalom.

B a b e r o k. (Szerkesztette Gáspár Imre.) Magyar költészet gyűjtemény. Irodalom-történeti és elméleti bevezetéssel, kritikai és szabványi jegyzetekkel, évszámos névsorral s a tartalomban műfaj és megjelölésével ellátva: tekinthetetlen időszakra Kazinczytól maig, s e mellett műfordításunkra is.

A könyv a fiatalok számára íratott; mind az egyes versek, mind szépirodalmunkat illetőleg. A magyar irodalom az anthológiában, viszonyitva más földről nevelt népekéhez — igen szegény.

A Szász Károly által írt „Versszavaltat kézikönyve” című mű, e nembem pártját ritkítja. A tudós író, a kitűnő költő, a lángelmű szónok tükröletesen oldá meg kitűnőt feladatát. A könyvre elől levelezés oly jeles aesthetikai értekellet, mely a tanulmányozást teljesen megeredmetli.

Mily óriási a különbség ez és a Gáspár könyve közt. A Gáspár munkájának abszolút becsé éppen semmi nincs. E művet bárki is megírhatta; illetőleg összeállíthatta volna. E műben — mely 350 lapra terjedt testes kötetet tesz, alig-alig lehet egy önálló eszmét saját véleményét találni.

Feltűnő, hogy a hazafias költemények közzé Petőfi „Talpra magyar”-ját nem veszi be művébe. A szerelmes, ábrándos költemények ekkülusában Petőfit feltűnően mellőzi, inkább állítja előtérbe a fiatal — egy kettő kivételével ekekély tehetségű — új nemzedéket.

A mese költők között Vitkovicset, Szentmiklóssyt fel nem említi. Néhá néha óriási bakot lök, p. o. a Czuczor-Rádóczyról azt állítja, hogy szavallatra nem alkalmas. Pedig szerintünk e gyujtó költeményt — dacára, hogy korunkban időszorútlán — inkább, s több hatással lehetne szavallni, mint Gáspár új költeményeit.

Szerző háza meg szerény is, a fiatal nemzedék jelesei közül többeket felemlítve ezt is oda írja. A B. Szemlében kiemelve még Gáspár Imre is. Igen sok költeményre rámondja, hogy szép, hatásos, de hogy miért az — hát gondolkozzék rajta az olvasó.

Ez igen nagy hiba, tekintetbe vévén azt, hogy a könyv az ifjúság számára íratott. A könyvrnek jó oldaláról se feledkezzünk meg. Ez abban áll, hogy a költemények mindegyike mellé az illető mű faj és vers mérték (metrum) is ott áll.

Török-Szerb háború.

Belgrádba a harcztérről következő hírek érkeztek: Alimpits tábornoknak tudomására jutott, hogy a törökök megerősítést nyertek, s már Szerbteritásban vannak. Alimpits a lahófdat Losnicában rendelte s valamennyi tisztet és szabadságot fegyver alá hivatott. A törökök, f. hó 16-án nagy erővel támadták meg Novosellof tábornok seregét, s a szerbeket a Ravna-Goráról elűzték. A f. hó 23 ki útközben Horvatovich 150 halottat és 350 sebesültet vszített. Egy zászlóalj önkéntes elfogatott. Tegnap rendeltetel. Protich tábornok, Tschernajeff hadtestének vezérkari főnökévé nevezetett ki. Doktorof, az eddigi vezérkari főnök, a Timok hadtest vezényelével bízott meg. Tegnap egy millió rubel, mint a nemzeti kölcsön maradványa, érkezett meg Pétervárról. Nikolits hadügyminiszter tegnap este beadta lemondását. Még nincs tudva, hogy a fejedelem elfogadta-e a lemondást. A lemondás indoklái azon differenciákat emlegetik, melyek a békekérdésben közte és Ristits között felmerültek. Djunis mellől, e hó 26-áról jelentik: Teg-

lenül nézi el, ha valaki belőle játékot üz — és őn azt tevé, Alva.

— De mily módon báró ur? Alva hangja nyugodt maradt. — On meg kérdei — — — tudja-e, hogy őn volt az egyetlen nő, ki iránt életem valódi tiszteletet éreztem; az egyetlen, ki előtt remegék szívem ohaját nyilvánítani. Önnek tekintete mindig oly fonséges tiszta, egész lényé oly egyszerű méltóságteljes volt, mi vad szenvedélyem forró vágait bilinesben tartotta. On volt az első, kinek erénye s becsületességében hittem és őn az első kitől megcsalatam — — — Mult hétfőn meg azt vallotta, hogy szíve szabad és — — — már ez éjjel más karjai között találtam.

— Lehetséges, hát báró ur, hogy őn is elég riválidat volna magát elálmítani e szemfényvesztés által? — — — ez nem vártam — — — Elfelgettete talán már saját szavait Gerdáról, midőn az keringőt tánczolt? „a szerencsétlen elarúlja magát.” — Gerda?!

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCSÁJA.

A védtelenek.

Elbeszélés. Írta: Schwarz Mária Zsófia. (45-ik folytatás.) A kaland vége.

Minden nőnek ha férje van szent kötelessége óvakodni, hogy ne szíton érzelmeiket más férfiban, ha azzal egykor viszonyban is állt, mert az a férfi nem az ő férje; csak veszélybe dönti magát és egész családját. A férjes nő nem övedzi már többé a boldog hajdon kor ama mennyei fényű glóriájá; egész más lényevé lett ő; reá nézve bizonyos szenvedélyek kielégítése miket általában véve is már kárhözvont szokat, még sokkal veszedelmesebb baj, mint másokra nézve; mert eltekinve az ennek folytán előfallt sok egyéb szomorú következményektől nemcsak hűtelen feleséggé válik, de még szeretője előtt is minden tiszteletét elveszti. — Egy nő ha bukik, bukott legyen bár általunk vagy éretünk, elég önzök vagyunk őt elvetni, megutálni.

DEBRECENI SZÍNHÁZ.

II. Bérlet. Kedden, 1876. október 31-kén adatik:

Parlagi Jancsi.

Vig szimni dalokkal 3 felvonásban. Ujjonnan színe alkalmazta Szentpéteri Zsigmond.

Szerkesztői üzenet.

Siroka H. B. urnak: I. II. Be van sorozva. — H.-Böszörmény K. S. urnak. Nincs baj. — Nyiregyháza: A közönség nem kedveli az a féltet ha sok.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

Sirkoszoruk kiállítása. Van szerencsém a n. e. közönséggel tudatni, hogy a legújabb ércz, gyöngy, virág és másnemű sirkoszoruk megérkeztek és a legnagyobb választékban a VARRÓGÉPEK főraktárában kaphatók. Tisztelettel HOLVAY GYULA.

nap este Hafuz és Fazly pasa útegei erősen bombázták, miáltal a Morawa hosszában jelen-téken előírt csatázás folytatott. Azon pon-ton, hol a Deligrád-júniusi ut Morawát átszeli, három szerb hid van felállítva, miket a szer-bek a nyugati magaslatoikról előnyösen védel-mezhetnek. Hafuz pasa, ezen hidaktól ágyuló-ványi távolságban áll. Alexinátz és Deligrád támadása folytatásához minden előkészület meg-tétetett. Ma nehéző ágyúk érkeztek meg, és helyezették el. Ma egész éjjel esett, minék kö-vetkeztében, a mára tervezett Morawa-Defilé elleni támadás el halasztott.

esapás súlyát. Hoszu évek multak el, mióta a fejemre lecsapott. S a hoszu évek nekem nem hoztak vigasztalást. A seb úgy sajog most is mintha tegnap ütötték volna. És fog sajogni még szívem dobog. En tehát saját keblomban hordom az ön fájdalomának mértékét. Boldogok a kik hisznek, mert ily fájdalomra csak a hit adhat enyhítést. A tudomány nem, az élet nem, s még a baráti részvét sem. Magok az időnek balszam-irjai is csak behégeszthetik a sebet, de meg nem gyógyíthatják. En nem tudok önnek a vigasztalás hangján szólni. De lelkeim szük-ségletének teszek eleget, midőn megmondom önnek hogy részt veszek fájdalmában, mint öszintében senki sem vehet. Találjon ön férfias keblében erőt, azt a szeretetet, melynek tár-gyát önnek karjai közül a halál kiragadta. Át-vinni ama másik szeretetjére, mely beteg bár, de még nem halt meg: a Hazára. Keresse, s óhajton találja ön, e szeretett betegnek ápolá-sában azt az erkölcsi nyugalmat, mely a bes-ületesen teljesített kötelesség nyomában jár s legyen önnek megadva az áldás, hogy a beteg Haza felgyógyulásában találja fel a polgár a boldogságot, melyet az ember elvesztett. Fogadja ön baráti részvétem mellett szíves nagyra-beesülésemet. Kossuth.

ságnak átadjam. Kálmán G., alispáni helyettes. Cs. P. 1 frt. Serényi 10 frt. Klimó 10 frt. — Holvay Gy. 1 frt. B. B. 50 kr. Stenczinger K. 2 frt. K. K. 1 frt. N. N. 50 kr. Ormos G. 1 frt. Szikszáné 2 frt. St. 50 kr. S. L. 30 Cs. Sam. 1 frt. F. C. 50 kr. Rott Lipót 1 frt. Kubinyi K. 1 frt. P. Nagy Sándor 50 kr. Örvényi Vilmos 1 frt. Makó S. 1 frt. Huber J. 1 frt. Gondí József úlete 2 frt. Fleischman K. 2 frt. Klöner Manó 1 frt. Benyáts Emil 50 krajczár. Doszpoly János 2 forint. — Károly József 1 forint — Zengei János 1 forint — F. Fes. 1 frt. Kaszanyiczky E. 1 frt. N. N. 70 kr. Deb. Takarékpénztár 20 frt. Komlóssy I. 5 frt. Nagy M. 1 frt. Sápy 1 frt. Kami G. 1 frt. Muraközy 1 frt. Hódy Gy. 1 frt. Keeskes J. 1 frt. Kiss Sándor 1 frt. Kom-lóssy Karolina 2 frt. Komlóssy Iuréné 2 frt. N. N. 1 frt. Boros Sándor 4 frt. N. N. 50 kr. Kopeckyné 1 frt. Szepessy A. 1 frt. Nemes G. 1 frt. Sepi Ede 50 kr. D. Y. Z. 1 frt. Egy valaki 1 frt. Debr. Ellenőr 10 fo-rint.

bert. Még a császárnak sem mondta meg. A halgymenyét és vidra. Kenguruvaszást Ausz-tráliában. Boritékon. Szerk. mo. Janivalók. — számrjevények, rejtett szó, betűrejtvény, hi-re-detés.

VIDEKI HIREK. Trencsen megye két községében borzasztó tüzrész volt. Pruzsika községben 86. Bolunizban pedig 19 ház lett a lángok martaléka. Brassóban Korodi Lajos tanár választott országgyűlési képviselőnek. Szemerén (Komáromm.) egy ritka állatot lótt az urasági vadász egy fiatal medve szemé-lyében. Gyerken nagy tűz volt, melynek a község negyede, számos állat, elemlí szer eszt mar-talékul. Kolozsvárt egy ismeretlen mesterlegény királyhalmeczi ügyvéd elütt lakásáról s máig sem tudni hol van. — Makon a csanádmegeyi agrarizs-egylet által rendezett táncvigalom igen szépen sikerült. Sarkaton az országos vá-sár alkalmából egyik koszmában egy ember megröjtve találtatott, pénze teljesen hiányzott. Ercsiben egy Schvella János nevű napszámos két éves gyermekének torkát elmetsette.

Hymen. Ifj. Szotyori Nagy Károly. vá-rosnak szülötte s Keeskeménen reform. kántor orgonista. ének és zenetanár. s zenéi igazgató mint a „Keeskemény-ben olvassuk, mult héten jegyzé el Csilary Benó jogakad. igazgató. köz-és váltó ügyvéd s Pest-Pilis-Solt és Kiskun vármegyék t. főügyésének kedves szép leányát Gizellát. Áldást kívánunk a frigyhez.

A kertész egylet helyiségében kitevé látható azon fehér báránfűrös guba, melyet Bisothka Irsván sajátkezűleg készített és eredetileg a Philadelphai kiállításra szánt, de a mely aztán a szegedi kiállításon szerepelt s kitüntette szept. Ezen szép öltöndarab most 150 számban kijátszatik, egy szám ára egy forint lelt a kit a keresése talál, tehát egy forint kockázás mellett jut egy páratlan fel-öltöny birtokába.

ÚJDONSÁGOK.

HIRDETÉSEKET, a legolcsóbb árban elfogad a „Debrecezen” szerkesztősége; valamint elvállalja minden nemű nyomtatványok gyors, pontos és jutányos árban elkészítését. (Nyom-dahelyiség, fopiacz Vecsey Imre ur hazában.)

Uj előfizetést nyitunk a „Debrecezen” nov-decz. két havú folyamára 1 frt60 krajvárl. Fel-hívjuk egy utal azon t. olvasóinkat, kik előfi-zetéseikkel a folyó negyede még hátrányban vannak, tartozásaiknak mielőbbi bekielérésére.

Kosuth Lajos Csánádi Sándorhoz ne-ehnytva alkalmából a következő sorokat írta: Baraccone di Collegno oct. 15. Tiszelt bárá-tom! Mely megilletődéssel értesültem a rette-netes csapás föl, mely önnek házi boldogsá-gát, családi életét szétlúta. Ismerem az ily

Ertesítés. Miután a közadók befizeté-sére vonatkozó 1866. évi XXI. törvényzikk 12-ik §-a értelmében a 4-ik évnegyedi adófi-zetés határideje november 15-én lejár, figye-lmetnek a város adófizető lakosai, miszerint a most nevezett 4-ik évnegyedre eső, valamint a mult évekről fizetetlen maradt adótarozásai-akat a városi adóintézetben — külföldeni vég-rehajtás terhe mellett — 8 nap alatt, annyival is inkább befizetni igyekezzenek, mivel az 1870-ik évi LV. törvényzikk 3-ik §-a érte-lmében, a ki a 8 napot megintési határidő le-telte után róvja le a hátralevőt, tekintet nélkül arra, intézette-e ellene tetleg zálogelési eljá-rás vagy sem, minden adó-forint után 2 kr. zálogelési költséget fizet. Debrezen, okt. hó 1876. A városi tanács.

Az emberbaráti részvét és kegyelet iránti tisztelet legőszintébb kifejezésül sietek azon erkölcsi feladatomban megfelelni, hogy a v.-pécsi tüzkárosultak segélyezésére egyes jöl-tevék által adományozott 96 frt gyűjtésért Klimó Aurel urnak — az ezt pótló 10 frtál gyűjtésért pedig a „D. E.” t. szerkesztősé-gének és az összes 106 frtért, mely Klimó ur által ma a hajdu megyei alispáni hivatalnak készpénzben átadott, a nyomor enyhítéséhez járult nemes keblü adakozóknak együtt s egyenként, a szerencsétlenek nevében, legmelegebb hálalköszönetemet nyilvánítam, s azon reményben, hogy a jövővek szerényes-gét sérteni nem fogom, becses neveiket a nyilvános-

Beküldetett szerkesztőségünkhez a Do-linay Gyula által ügyesen szerkesztett „Hasz-nos mulató” 20-ik füzet. Tartalma követ-kező: Izenet. Költemény. W. Rajka Teréz-től. Seprikkötő János. Elbeszélés. Camilla Mária után fordította: Város Mihály, József álma. (Képpel.) A kis Hűvelky. Népmese. A ház kedvence. (Képpel.) Édes anyámhoz. Költe-mény Város Mihálytól. Gyönyörű és az öreg Török. Mese M. B.-tól. „Gyermek-betegség.” (Képpel.) A szem és a szemüveg. Gindele Jenőfől. Névvinnepre. Költemény. A konyhában. (Képpel.) A görzöl és gözgepekéről. Lövinger D. — Inaen-onnan: Hazát egy opálért. Ol még a papagály nyelve is. Nem a ruha teszi as em-

HIRDETESEK.

Salzmann Lajos férfi divat-terme. A KISTEMPLOM KÖRÜLI BAZÁR-ÉPÜLETBEN. Ajánlom legújabban berendezett férfi divat-áruimat egy a helybeli, mint a vidéki t. közönségnek. Mintán elvált azt tüzetem magam elé, hogy vevőim igényeit a nagy választék, mind pedig az árak jó minősége által a legodonosabban és pontosan kielé-gítem, a legszorosabb határozott árakat állapítottam meg, ez által remélvén magamnak a t. közönség bizalmát és megelégedését kiérdemelni. Ez alkalommal bátorodom a n. e. közönség becses figyelmét az alább következő árjegyzékre felhívni:

Végül: Nyakkendők, harisnyák, esernyők, sétatálcák, utazó készletek, plaidek, szivar- és pénz-tárcák, kék, illatszerek gazdag választékban. Ajánlom magamat a t. közönség szíves pártfogásába. Teljes tisztelettel Salzmann Lajos.

Arverési hirdetmény. A debreczeni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy özv. Faragó Balintné végrehajthatóan László Józsefné Kóródi Mária végrehajtást szenvedő ellen 57 frt iránti végrehajtási ügyében alperes-től lefoglalt, a debreczeni 1478 sz. tjkébe jegyzett 3583 sor számú, egészben 500 frtra becsült ház és beletek az 1876 évi deczem-ber hó 23-ik napján délután 3 órákor mint első- és 1877 évi január hó 23-ik napján d. u. 3 órákor, mint második határidőben, a törvényszék tárgyaló termében, — végrehaj-tó Mészáros László által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt el-adatni fog u. m.:

1. Kikiáltási a fennebb kitétt becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött bírtok nem fog eladatni. 2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % vagyis 50 frt készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. 3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig: az első az árverés jog-erőre emelkedésétől számított egy hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó két hónap alatt, a harmadikrészt ugyan-azon naptól számított három hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a bírtok-baléps napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszknél vagy a hova utal-tatni fog letizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog be-számíttatni. 4-szer. Vevő köteles az épületeket a bir-tokbaléps napjával tizkár ellen biztosítani. 5-ször. Az árverés jogerőre emelkedése-kor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, en-nél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik. 6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni. Az átruházási költségek vevőt terhelik. 7-szer. A menyiben vevő az árverési fel-tételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyi-kének kérelmére, a prs. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvételése mellett újabb árverés alá bocsátatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog. Felhívatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni- vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hi-vatalos lapban lett harmadik közzétételé nap-jától számított 15 nap alatt, habár külön ér-tésítést nem vettek is, ezen kir. törvényszékhez nyújtsák be: különben azok a végrehajtás fo-

lyamat nem gatolván, egyedül a vételár felel-legére fognak utasíttatni. A debreczeni kir. törvényszék mint te-lekkönyvi hatóság 1876-ik évi szeptember hó 7-ik napján. Becske Lajos, h. elnök. 401 1-3 Dienes Barna, aljegyző.

Arverési hirdetmény. A debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Riedl Ignécz debreczeni volt lakos hagyatékához tar-tozó a debreczeni 3246. sz. tjkébe jegyzett, s 12,500 frtra becsült 2539. számú szent anna utcazi ház s ezzel járó 9 hold ondtó föld, az 1876. évi nov. hó 27-ik napján d. e. 9 órákor mint első- és 1876 évi decz. hó 27-ik napján d. e. 9 órákor, mint második határidőben, a tszék tárgyaló termében végrehajtó Török Péter által megtartandó nyilvános árverésen követ-kező feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár, melyen alul az első árveréskor az árve-résre kitűzött bírtok nem fog eladatni. 2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%, vagyis 1250 frtot készpénzben, vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni. 3-ször. Vevő köteles a vételért három e-gyenlő részletben, és pedig: az első rész az árveréstől számított két hónap alatt, a máso-dikat ugyanazon naptól számított négy hónap alatt, az utolsó rész ugyanazon naptól számitandó 6 hó alatt 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszknél vagy a hova ez által utaltatni fog letizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog be-számíttatni. 4-szer. Vevő köteles az épületeket a bir-tokbaléps napjával tizkár ellen biztosítani. 5-ször. Az árverés jogerőre emelkedése-kor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, va-mint istálló. A legjobb karban lévő, esereppel fedett épület, egyszermind az ondtóndó levő ház utáni négy hold föld is örök áron s jutá-nyosan eladó. Ertekezhetni a bentlakó tulaj-donossal. Felhívatnak azok, kik az árverésre kitű-

lyamat nem gatolván, egyedül a vételár felel-legére fognak utasíttatni. A debreczeni kir. törvényszék mint te-lekkönyvi hatóság 1876-ik évi szeptember hó 7-ik napján. Becske Lajos, h. elnök. 401 1-3 Dienes Barna, aljegyző.

Arverési hirdetmény. A debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Riedl Ignécz debreczeni volt lakos hagyatékához tar-tozó a debreczeni 3246. sz. tjkébe jegyzett, s 12,500 frtra becsült 2539. számú szent anna utcazi ház s ezzel járó 9 hold ondtó föld, az 1876. évi nov. hó 27-ik napján d. e. 9 órákor mint első- és 1876 évi decz. hó 27-ik napján d. e. 9 órákor, mint második határidőben, a tszék tárgyaló termében végrehajtó Török Péter által megtartandó nyilvános árverésen követ-kező feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár, melyen alul az első árveréskor az árve-résre kitűzött bírtok nem fog eladatni. 2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%, vagyis 1250 frtot készpénzben, vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni. 3-ször. Vevő köteles a vételért három e-gyenlő részletben, és pedig: az első rész az árveréstől számított két hónap alatt, a máso-dikat ugyanazon naptól számított négy hónap alatt, az utolsó rész ugyanazon naptól számitandó 6 hó alatt 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszknél vagy a hova ez által utaltatni fog letizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog be-számíttatni. 4-szer. Vevő köteles az épületeket a bir-tokbaléps napjával tizkár ellen biztosítani. 5-ször. Az árverés jogerőre emelkedése-kor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, va-mint istálló. A legjobb karban lévő, esereppel fedett épület, egyszermind az ondtóndó levő ház utáni négy hold föld is örök áron s jutá-nyosan eladó. Ertekezhetni a bentlakó tulaj-donossal. Felhívatnak azok, kik az árverésre kitű-

1876. V. Énekes népszimni. Előfize Helyben és Egy évre 10 frt — két évre 18 frt — három évre 25 frt — Értékeltől pénz a min VESEY-HAZ-ig eljötté. Előfizetés TELBODI K. LAJOS könyvkereskedőnél. Egyébül a p. A bécsi orszá-terpellátóknak sine a magyar országgy-kotmányt takarosan férfiak kinem állhat politikájokba a képp egy kissé pillantam sen beletörődünk a által adatni szokott semmit mondók légy, hogy ezen üres fra- viselőház nagy töb- gondoltág nélkül ből mindenkor aláz- venni. Auersperg ha- ment, és egész hát- képviselő uraknak és tüntetés ide y azokkal misze gond azon az uton, a me- tása szerint a biro- lát. Erre aztán a ragudtak és olyan- oly hangokat kiálta ur fölébe, melyek n- teni a tisztelt háza- A fővárosban galmak fértias, hős- elnyomatott cselek- urak, furcsa képel- szemébe imádó, k- tóságát a pápánál tartották, még is ké- gondolkodóba esni- nál a teljesen ártati- is drabantok és feg- ronnyaban kereste a- her az ő szerinte- mányának bázisát, z- záloga-e ez azon- ménynek, hogy a- zaklatott és kijátsz- komoly morgásnak- ják, egy cseppess- lyezni, gyíngéd ke- ménye ő miniszter- muszka módra halo- Annyi bizonyos- lopást tün kezdő, s- szokta végezni, és b- ter drabant gázolá- nalak sortizével fog- tot atyái azt mondt- egykor: „hát én ho- mégis ingatag eljá- a legkésztübbeknek. Ami a külügye- érdekében még ma- mint napokkal eze- „azt mondják”-ra e- néma várandózással- nyek fejlődése elé- A keleti kérdé- keny feljegyzésre n- A „DEBRECZE Mikor egy ap- — B- ... A harangok a melyen a föld go- beszél. Ez mondja el a- szóni meg délben a m- kíván békességét este- — dícsőseget mondva- a magas egkekben lakik- ... A harangok a melyen a föld go- beszél. Ez köszöni meg- hogy és a völgy, a sz- és a tenger nevében az- el a lélek és a szív- szenvedést a mit elre- czaga a világ: a gyas- mosolyból szájjuk össze- azt a sok but és bánat- lehet. ... A harangok melyen a föld golyóis- Ez viszi meg az a- hurjának hattyudalát: bdság-imájt, a szeny- koldusok álmát. Ez m- az emberi ajkak, a vir- dal, a tájékozó tenger- má, a sirályok sivatás- — semmi, de semm- Ez békíti ki az e- az emberrel, az élöket- magát a — sirgóröngy-